

De legitimitats i il·legitimitats

«Si es participa activament de la campanya, no val a dir després que el resultat no és vàlid; el que no han de ser tolerables són els paranys i les falses promeses»

Si es participa activament de la campanya, si de bon grat o a desgrat s'accepten les regles del joc del 14-F, no val a dir després que els resultats són il·legítims, una temptació que poden tenir, especialment, els partits que no hagin vist complertes les seves expectatives. Certament, si el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) no diu el contrari a mitja campanya, es votarà en condicions excepcionals i amb una situació sanitària insòlita en la qual contrarestar l'abstenció no serà gens fàcil. La por, comprensible, és un imponderable que pot ser protagonista del procés electoral, i correspon al Govern i a totes les formacions polítiques mitigar-la amb arguments palpables perquè no sigui dissuasiva. Sigui quin sigui el veredict emès, però, seria un acte d'irresponsabilitat majúscula que algú gosés, després d'haver-ne estat partícip, desacreditar-lo per un interès espuri.

El debat sobre si fer o no mítings amb públic o el trencament del confinament municipal per assistir-hi és merament estètic. Una polèmica superficial d'aquelles tan cotitzades en les campanyes que acaben eclipsant les qüestions de fons, sovint vacants de propostes reals. Podríem entrar a valorar fins a quin punt l'actual format dels actes electorals informen o desinformen el ciutadà i si són més una posada en escena que un exercici de transparència. En tot cas, la picabaralla a les portes de l'arrencada de la campanya sobre quins partits són més o menys garants de la preservació de la salut dels ciutadans frega l'infantilisme.

Sí caldria esperar, en canvi, que en un moment tan convuls per una pandèmia que continua fent estralls i una crisi econòmica i social galopant, se'ns expliqui com es garantirà el dret a la salut ara que s'han esbudellat les conseqüències de l'afebliment de la sanitat pública i d'un model de residències obsolet per protegir la nostra gent gran. Com es revertirà la precarització del mercat laboral i si d'una vegada per totes es tindran en compte els treballs de cures. O si es tractarà com a fonamental el dret a tenir un habitatge en condicions i s'estudiaran mesures per frenar el creixement de l'abandonament escolar.

També si hi ha algú que en aquests estigui arromangant-se per bastir unes altres bases per transformar un model econòmic depredador, que cau com un castell de cartes perquè s'ho juga tot a uns pocs sectors que fan grans beneficis a costa de salaris indignes. La investigació, la recerca i la innovació s'han guanyat més que mai a pols ser els pilars d'un model més sòlid i diversificat basat en el talent, la visió de futur i el reconeixement dels treballadors com el seu màxim capital.

Inevitablement, el conflicte enquistat entre Catalunya i Espanya i la situació de presos i exiliats també coparà bona part de la cursa electoral. I també en aquest terreny són exigibles respostes clares tant dels que tenen a les seves mans capacitat per encarrilar la situació com d'aquells que no renuncien a la independència, així com dels que han crescut a costa d'atjar la crispació i ara veuran com s'estimben. Tanta màgia és qui promet una República sense definir-ne el camí com qui ven que es "passarà pàgina" al procés com si, de la nit al dia, desaparegués l'alt percentatge de catalans que han arribat a la conclusió que no hi ha encaix possible a Espanya. Els enganys, els paranys i o les promeses incomplibles sí que haurien de ser considerats il·legítims en campanya.

Totes les propostes han de quedar ben definides perquè els ciutadans puguin valorar si són realitzables o no, si n'estan disposats a assumir-ne el cost que suposin i, arribat el moment, concloure si han estat un brindis al sol o bé han estat parcial o totalment executades. Transparència i fiscalització. Sembla una exigència evident però que difícil és, en realitat, que es

posi en pràctica. Arrenca una campanya i sembla que, cada vegada que n'hi ha una, es redobli l'aposta en el grau de dificultat social i, en paral·lel, el nivell de crispació política.

Que no es jugui amb el patiment, que no s'entri en la cursa d'inflació de promeses amb el balanç tràgic que acumulem. Que el dolor o l'esperança no siguin mercaderia partidista. Tots els vots seran legítims, la qüestió és si es podrà dir que les actituds dels partits polítics també ho seran.